

УТВЪРДИЛ:
/Н. ЧУШЕВА/

МЕХАНИЗЪМ
ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА НАСИЛИЕТО И ТОРМОЗА В
50.ОУ „ ВАСИЛ ЛЕВСКИ“

ВЪВЕДЕНИЕ:

Училището днес не е само образователна и възпитателна институция, в която децата придобиват определен обем знания и социална опитност. Училището още е среда за общуване и себепознание, място за изява и конкуренция, емоционално наситено пространство, където децата могат да преживеят както приятелство, радост, успех, популярност, така и за съжаление, отхвърляне, изолация, болка, тормоз. Негативните взаимоотношения в училище могат да оставят тежък отпечатък върху тяхното развитие и да имат дълготрайни последици за тяхното бъдеще. Най-сериозен проблем в тези взаимоотношенията е насилието от деца върху деца и адекватността на мерките за закрила, които училищната среда може да предложи.

Понятието „насилие“ обхваща широк спектър от прояви и включва:

- физическо насилие* – причиняване на телесна повреда, включително причиняване на болка или страдание без разстройство на здравето;
- психическо насилие* – всички действия, които могат да имат вредно въздействие върху психичното здраве на детето като подценяване, подигравателно отношение, заплаха, дискриминация, отхвърляне или други форми на отрицателно отношение, включително и неспособността на родителя /настойника да осигури необходимата за детето подкрепяща среда;

Най-разпространената форма на насилие между децата в училище е тормозът - сбор от съзнателни негативни постъпки, които са дълготрайни и са насочени към един и същ ученик от страна на един или група ученици.

По същество тормозът е: *Злонамерена проява, която има за цел да нарани или унижи дете, извършваща се от позицията на силата, при която едната страна използва доминиращата си позиция; въздействието е повтарящо се многократно във времето, без да е изолиран акт на агресия.*

Проявите на тормоз в училище са обект на различни програми, разпоредби и планове. Опитът в усилията за справяне с този проблем доказва, че единствено ефективен е цялостен и системен подход, споделян от цялата училищна общност. Подобен подход се реализира като училищна политика, включваща както мерки за превенция, така и правила и отговорности за намеса в ситуации на насилие.

В 50.ОУ “В.Левски“ съществува остра чувствителност по отношение проявите на насилие и агресия. Осигуряването на безопасна и сигурна среда за развитие на учениците е основен принцип в разработването на училищните документи – Правилник за дейността на училището, Стратегия за развитие на училището, Годишен план и др.

50.ОУ “В.Левски“ има за своя мисия да предоставя на възпитаниците си високо качество в образователния процес, в условията на оптимална, развиваща училищна среда. Приоритетното осигуряване на сигурна и приятелска среда за израстването на учениците е стратегическа насока за развитие, формулирана в стратегията на училището като „Училищна политика насочена към благосъстояние“. По същество тя отразява разбирането, че за противодействие на насилието е необходимо не само разписване на ясни правила и процедури за превенция и намеса, но и целенасочено създаване на условия за личностно развитие и социална компетентност на младите хора. Разработването и прилагането на Механизъм за противодействие на насилието и тормоза в 50.ОУ “В.Левски“ е главен инструмент в усилията за справяне с насилието сред учениците.

Дългосрочна цел на този механизъм е да допринесе за осигуряването на по-сигурна и подкрепяща училищна среда чрез полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на насилието и тормоза сред учениците.

Краткосрочните цели включват:

1. Разработване и въвеждане на инструменти за превенция на насилието и тормоза в училище.
2. Разработване и въвеждане на защитна мрежа за интервенция в ситуации на насилие и тормоз.

Мерките за постигане на поставените цели са разписани чрез комплекс от *дейности, правила и процедури* за противодействие на тормоза и насилието в училището.

Очакваният резултат е повишаване на ефективността при справяне с насилието и тормоза в училище чрез повлияване и промяна в нагласите и поведението на *всяко дете*, без да се съсредоточават усилията единствено върху преките извършители и потърпевши.

Механизмът за противодействие на училищния тормоз и насилие в 50.ОУ “В.Левски“ е разработен, съгласно Заповед № РД09-611/18.05.2012 г. на Министъра на образованието и науката и във връзка със Закона за закрила

на детето, Етичния кодекс на работещите с деца и Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисни интервенции от 15.03.2010г. Училищният механизъм за противодействие на насилието и тормоза е приет на заседание на Педагогическия съвет и има задължителен характер за педагогическата колегия и служителите в училището.

Глава първа Разработване и въвеждане на мерки за превенция на тормоза и насилието в училище.

1. Видове и форми на тормоз.

Типичните младежки форми на насилие и тормоз са: телесна повреда; заплашване; принуда; изнудване и грабеж; противозаконно унищожаване или нанасяне на щета на чужда движима или недвижима вещ

Проявите на тормоз в училище най-общо могат да бъдат разделени на следните основни групи:

- физически тормоз* - блъскане, щипане, разрушаване, удряне, нанасяне на болка, спъване, затваряне в някое помещение;
- вербален тормоз* - подмятания, подигравки, унижение, заплахи, обиди;
- психичен тормоз* - подмятане, подиграване, закачане, омаловажаване, заплахи, изнудване, повреждане на имущество, кражба и хвърляне на вещи, заплашителни погледи, неприятелско следене;
- социален тормоз* - избягване, игнориране, изключване от дейността, одумване и разпространение на зловни слухове, натиск върху другите да не влизат в приятелски отношения с учениците обект на тормоз, изолиране;
- виртуален тормоз* - обидни, заплашителни и подигравателни текстови съобщения по мобилен телефон, електронна поща, Skype или Facebook; разпространяване на материали, които уронват достойнството на ученик или го унижават; снимането на ученик с мобилен телефон и свободното разпространяване на снимки или видео в интернет или други канали без негово знание и съгласие; създаване и разпространяване на слухове, клюки и заплахи в социалните мрежи, присвояване на самоличност и др.

2. Фактори, които провокират тормоз, агресия или насилие в ученическата общност:

- непоследователни и наблягащи на наказанието подходи за справяне с нежелано поведение;
- неясни правила и очаквания за това какво представлява приемливо поведение в училище;

- недостатъчни усилия за възпитаване у децата на социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията;
- предшестващ жизнен опит на учениците, свързан с проява на агресия и насилие или наблюдаване на подобни действия;
- съревнователен елемент на нагласите към постижения в образователния процес;
- особености в училищната общност, провокиращи и стимулиращи агресия и насилие;
- драстична промяна в ценностната система, при която стойности като солидарност, готовност за оказване на помощ или съчувствие са изтласкани на заден план.

3. Мерки за ограничаване и елиминирание на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието.

3.1 Наблюдение и оценка на физическата среда в училище и рисковите фактори за прояви на насилие.

- Оценката на проблема в 50.ОУ “В.Левски“ се организира от ръководството на училището чрез Училищния координационен съвет /УКС/ за справяне с насилието, със съдействието на Училищната комисия за превенция на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни / УКПППМН/. Оценката се прави в началото и в края на всяка учебна година с цел определяне на формите и видовете тормоз и насилие, участниците и местата, където най-често се случва.
- Оценката се осъществява чрез анкети за ученици, за родители и за учители, предоставени от УКС и провеждани от класните ръководители до 3 седмици от началото на учебната година и до 3 седмици преди края на учебната година.
- Резултатите се обработват в двуседмичен срок от УКС за справяне с насилието, със съдействието на УКПППМН.
- След обобщаване и анализиране на резултатите от изследването, УКС запознава педагогическата колегия и служителите с оценката на проблема на Общо събрание.
- Въз основа на извършената оценка УНС изготвя план за противодействие на училищния тормоз, който се актуализира всяка учебна година до края на месец октомври.

3.2 Определяне на елементите на училищната компетентност за справяне и недопускане на тормоз и насилие сред учениците.

А/Дейности на ниво клас/класна стая:

- В часа на класа, всеки класен ръководител използва формите на групова работа, дискусия, решаване на казус, споделяне на опит и др. за създаване на групово пространство, в което се говори открито за тормоза – разясняват се

същността и видовете тормоз, преживяванията на извършителя и потърпевшия, обсъждат се последствията и значимостта на негативния ефект от явлението, формулират се вътрешно-групови правила и норми на поведение.

Учителите по предмети планират теми от учебното съдържание, в които включват различни аспекти от проблема за насилието – значение на ценностите, социалните роли, функциониране на институциите;

Теми посветени на противодействието на насилието и тормоза се включват в тематичния план по Гражданско образование и се разработват в час на класа или в случай на замествена на отсъстващ учител.

Родителите се ангажират с участие по проблема чрез консултации и разговори в индивидуални или групови срещи относно мерките, които училището прилага за справяне с тормоза и насилието. В началото на всяка учебна година, родителите декларират срещу подпис, че са запознати и приемат правилата и процедурите, разписани в училищния механизъм за противодействие на насилието.

Родителите се мотивират от класните ръководители и училищното ръководство да се включат, в съответствие със своята експертна област, в провеждане на часове с учениците относно различни аспекти на проблема.

Всяка паралелка заедно с класния ръководител участва със свои предложения в изработването на общи правила на поведение в училище, под формата на Етичен кодекс на 50.ОУ “В.Левски“ , както и на процедурите и мерките, в случай на нарушение на правилата.

Б/Дейности на ниво училище:

Със заповед на директора на 50.ОУ “В.Левски“ се създава Училищен координационен съвет /УКС/ за справяне с насилието и тормоза, който да планира, проследява и координира усилията за справяне с явлението.

УКС за справяне с насилието, съгласувано с класните ръководители и ръководството на училището разработва единен механизъм, с ясно разписани отговорности за предотвратяване и реагиране при проява на тормоз и насилие сред учениците.

УКС за справяне с насилието обобщава всички предложения за правила на поведение и ценности, направени от класовете и формулира общоучилищни ценности и правила под формата на Етичен кодекс на училището, който е неразделна част от Правилника за дейността на училището.

УКС съвместно с комисията за актуализиране на Правилника за дейността на 50.ОУ “В.Левски“, разработва предложения за промени в него, произтичащи от настоящия Механизъм и ги предлага за обсъждане и приемане на ПС в началото на всяка учебна година.

Администраторът на училищния сайт отговаря за запознаване на училищната общност и родителите със Заповед РД09-611/18.05.2012 г. на министъра на МОН и с настоящия Механизъм за противодействие на насилието и тормоза в 50.ОУ “В.Левски“, като публикува тези документи в него.

УКС за справяне с насилието организира и провежда подкрепящо обучение на класните ръководители в началото на всяка година по въпроси свързани с прилагането на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в 50.ОУ “В.Левски“.

УКС осигурява необходимите информационни материали за всички учители относно разпознаване на тормоза, разграничаване на различните форми на тормоз, както и формите на въздействията за неговото преодоляване и др.

УКС, съвместно с училищното ръководство, планира обучения за повишаване на квалификацията на учителите за справяне с училищния тормоз и насилието сред учениците.

УКС проучва добри практики за справяне с насилието и информира за тях педагогическата колегия на педагогически съвети, с обсъждане възможностите за тяхното прилагане в 50.ОУ “В.Левски“ .

В/Дейности на ниво общност:

Взаимодействие между класните ръководители, училищното ръководство и УКС за подобряване на комуникацията и взаимодействието в училищната общност между родители, учители и ученици за издирване на родители, бивши ученици и съмишленици с различни професии - психолози, социални работници, лекари, журналисти, спортисти, музиканти, драматурзи, художници и др., които да бъдат включени в различни училищни инициативи.

Включване на всички страни в образователния процес – ученици, учители, родители във формулирането на ясни очаквания какво представлява приемливо поведение в училище /чрез анкети, допитвания др./

Разписване на конкретни правила и задължения на всички ученици, учители, служители и родители в рамките на училищната общност /Правилник за дейността на училището, Етичен кодекс, Механизъм за противодействие на насилието /.

Внимание към всяка проява на влошаване в отношенията между учениците и предприемане на действия при най-малко съмнение за насилие и тормоз, с цел предотвратяване на ескалацията и изпращане на ясни послания за нетърпимост към този тип поведение.

□□УКС за справяне с насилието, със съдействието на УК ПППМН, съгласувано с директора на училището търси възможности и осигурява реални партньорства с външни за училището организации, служби и специалисти - Дирекция "Социално подпомагане" - Отдел „Закрила на детето“, Местна комисия за БППМН, МВР – Детска педагогическа стая, НПО работещи по проблема и др.

□□УКС за справяне с насилието, съгласувано с директора на училището търси възможности и осигурява прилагане на програми за развитие на личната и социална компетентност на учениците, за изява на техните способности и интереси.

Глава втора Разработване и въвеждане на защитна мрежа за интервенция в ситуации на тормоз и насилие сред учениците.

По-голямата част от ситуацияите на тормоз или насилие могат да бъдат овладяни от учителите, а някои от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест. Важно е да се разграничат случаите, в които не става дума за тормоз, а само за игра или приятелско премерване на силите между учениците. За целта е необходимо внимателно да се наблюдава поведението на учениците, включително и на тези, които само присъстват в дадена ситуация без активно да участват.

Ако се отнася просто за приятелска игра, учителят може да се намеси, за да предупреди децата да внимават да не се наранят.

Ако обаче наблюдаваното поведение може да бъде определено като тормоз или насилие е необходимо да се предприемат следните действия.

1. Прекратяване на ситуация на тормоз или насилие.

Задължение на всеки учител/служител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз или насилие, на която е станал свидетел.

□□В случай на физически тормоз или насилие учениците трябва да бъдат разделени и да се прекрати физическият контакт между тях незабавно.

□□Не е необходимо и не е желателно веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията;

□□Задължително е ясно да се обяви пред всички, че това е насилие и то е недопустимо поведение.

1.1 Реакции при установяване на ситуация на тормоз или насилие.

A/ Реакция при първа проява.

Когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подходът за възстановяване на щетата. Той се прилага от класният ръководител или от училищния психолог, както следва:

1. Класният ръководител изслушва ученика, упражнил тормоза или насилието в отсъствието на потърпевшия ученик.
2. Класният ръководител със спокоен и умерен тон, както и с държанието си, показва ясно, че проблемът е в начина на поведение, а не в личността на самия ученик и че хората правят грешки, които следва да бъдат поправени, без да е необходимо да се налагат наказания.
3. Ключов момент във възстановяването на щетата е, че класният ръководител разговаря с ученика, упражнил тормоза или насилието, а ученикът сам избира и решава как ще поправи грешката си. С това негово решение трябва да е съгласен и потърпевшия от действията му ученик.
4. След изясняване на ситуацията и постигане на договорка, класният ръководител за определен период от време проследява поведението на учениците и им дава обратна връзка.
5. Класният ръководител уведомява родителя за случилото се и може да потърси съдействие и от другите учители, от училищния психолог, който също може да осигури подкрепа като наблюдава ученика във взаимоотношенията му с другите ученици и да даде насоки за действията и мерките, които учителят да предприема при необходимост.

Б/ Реакция при повтаряне на едни и същи нарушения или по-сериозна ситуация на насилие.

При повтаряне на едни и същи нарушения на правилата или проява на по-сериозна агресивна реакция, се прилага подходът за възстановяване на щетата, при спазване на следната процедура:

1. Лицето/ ученик, учител, родител, служител/ което установява, че има повтарящо се нарушение на правилата или по-сериозна агресивна реакция от страна на ученик или група ученици уведомява за това съответния класен ръководител / при неотложност се обръща към дежурния помощник-директор или училищния психолог /.
2. Класният ръководител /или друго от посочените в т.1 лица/ съставя Протокол за съобщаване на насилие – Приложение №1
3. Класният ръководител уведомява УКС за постъпилния сигнал като представя Протокола за съобщаване на насилие. УКС регистрира протокола в единния Регистър за описание на случаи на тормоз и насилие.
4. След запознаване с информацията от Протокола за съобщаване на насилие, УКС възлага на класния ръководител да извърши необходимите действия по изясняване на случая, като му осигурява съдействие от страна на членове на УКС, училищния психолог, училищното ръководство, други учители, с което се създава Екип за отговор на насилие.

5. Класният ръководител изслушва всички ученици, участвали в ситуацията и заедно с другите членове на екипа изяснява обстоятелствата и фактите по случая.
6. Класният ръководител уведомява родителите за случилото се, както и за предприетите от училището действия за разрешаване на ситуацията и провежда лична среща с тях за изясняване на случая.
7. Необходимо е разговорът и с родителите, и с учениците да се провежда в партньорски взаимоотношения, като се предоставя отворено пространство за споделяне на гледните точки на всяка от страните.
8. При разговора с родителите, те трябва бъдат информирани, че критиките, обидите и negliжирането на другата страна само ще задълбочат конфликта. Желателно е да бъдат изведени конкретни договорки кой какво може да предприеме и какво се очаква като резултат.
9. При необходимост, класният ръководител насочва родителите за консултация с училищния психолог или друг член на създадения за случая Екипа за отговор на насилие.
10. В процеса на изясняване на случая се съставя Протокол за отговор на насилие – Приложение №2, който се предоставя на УКС за съхранение като част от Регистъра за описание на случаи на тормоз и насилие.

В/ Реакция при много сериозно ниво на тормоз и насилие.

При много сериозно ниво на тормоз – злоупотреба със сила, както и при екстремни ситуации, в които съществува опасност за живота и здравето, телесния интегритет, както на ученика-жертва, така и на ученика-извършител, директорът уведомява Дирекция социално подпомагане – Отдел за закрила на детето, Държавната агенция за закрила на детето или МВР, съгласно разпоредбите на националния Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви или в риск от насилие.

Учителят или служителят, станал свидетел на подобен тормоз следва:

1. Да прекрати незабавно физическия контакт между лицата и да осигури тяхната безопасност.
2. Ако не може да се справи сам е длъжен да потърси помощ от дежурния екип в училище или други лица, намиращи се в района на инцидента.
3. Да уведоми директора на училището при първа възможност и предостави наличната информация по случая като състави Протокол за съобщване на насилие.
4. Директорът свиква УКС и задейства Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви или в риск от насилие, като уведомява отдел „Закрила на детето“, полицията и РИО.

5. УКС за справяне с тормоза обсъжда ситуацията на свое работно заседание, съставя Протокол за отговор на насилие и планира мерки за интервенция по случая.

6. УКС създава Екип за отговор на насилие по конкретния случай, воден от съответния класен ръководител. Екипът работи по изясняване на случая и прилагане на необходимите мерки в рамките на училището.

7. УКС насочва родителите на учениците към Местната комисия за БППМН, полицията, ОЗД и съдейства при тяхната работа по силата на Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви или в риск от насилие.

1.2 Реакции спрямо ученик, който е станал обект на тормоз или насилие.

Работата с ученици, които са обект на тормоз, трябва да бъде насочена към формиране у тях на умения за справяне с подобно поведение като:

Класният ръководител говори с ученика, по възможност още същия ден (или веднага след като е разбрал за случая, ако се отнася за ситуация, за която е научил случайно) за да изясни обстоятелствата и разбере какво точно се е случило.

Необходимо е да се подчертае поверителността на разговора, като се спомене кои ще бъдат уведомени за случилото се.

Класният ръководител наблюдава ученика в следващите дни, за да се увери как се чувства той/тя и при необходимост отново разговаря с него.

1.3 Реакции спрямо наблюдателите.

Класният ръководител изтъква тези, които са се намесили в защита ценностите на училището. От останалите очаква да направят същото, ако се случи в бъдещето.

Класният ръководител убеждава да се отговоря на насилието с думи, търсене на помощ и съобщаване за случая.

Класният ръководител насърчава учениците за грижа спрямо учениците, станали обект на тормоз.

2. Училищна система за регистрация на случаи на тормоз и насилие между учениците.

2.1. Създаване на единен Регистър за описване на ситуации на училищен тормоз и насилие.

Всяка ситуация на тормоз или насилие, установена като такава, се описва в Регистър /класьор/ от УКС. Регистрацията става чрез прилагане на специално разработените форми – „Протокол за съобщаване на насилие“ и „Протокол за отговор на насилие“.

Протоколът за *съобщаване* насилие съдържа:

1. Описание на ситуацията от лицето, което съобщава за насилие – какво, кога и къде се е случило, кои са участниците, действия на лицето, което съобщава за случая.

Протоколът за *отговор* на насилие съдържа:

1. Действия на класния ръководител след информирането му за случая - изясняване на обстоятелствата, информиране на родители.

2. Изявления на участниците в нея / извършители, потърпевши, помагачи, наблюдатели/ които се попълват саморъчно от учениците в 5-7 кл. и от класния ръководител или училищния психолог за 1-4 кл.

3. Действия на други лица ангажирани с изясняване на обстоятелствата по случая.

4. Мерки предприети за преодоляване на ситуацията и въздействие върху участниците в нея.

5. Бележки по развитието на случая.

Класните ръководители осъществяват наблюдение по вписаните в Регистъра случаи и при необходимост взаимодействат с учителите, родителите и училищния психолог по тяхното развитие.

Бланките за съобщаване на случаи /“Протокол за съобщаване на насилие“/ се намират на общодостъпно място в учителската стая, а класборът с регистрираните случаи се съхранява в кабинета на училищния психолог, който е член на УКС.

2.2 Насочване към други служби:

В случаите, в които поведението на детето се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие е необходимо да бъде потърсено съдействие от страна на отдел „Закрила на детето“ по местоживееене.

При установяване на силно изразено агресивно поведение, свързано със заплаха за телесното и емоционално здраве на ученик/ученици се уведомява директора на училището, който е длъжен да уведоми съответния отдел „Закрила на детето“ по местоживееене, полицията, РУ О и всички останали участници в мултидисциплинарния екип по силата на Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви или в риск от насилие.

Социалния работник е професионалистът, който в такъв случай може да проучи ситуацията, в която се намира ученика, условията, при които живее, родителският капацитет и при необходимост да предприеме мерки, които да подпомогнат както ученика, така и семейството като цяло.

2.3 Регламентиране на задължение за съдействие:

Правото на детето на закрила е дефинирано в чл. 11 на Закона за закрила на детето, както следва:

ал.1 Всяко дете има право на закрила срещу въвличане в дейности, неблагоприятни за неговото физическо, психическо, нравствено и образователно развитие.

ал.2 Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие и форми на въздействие, противоречащи на неговите интереси.

ал.3 Всяко дете има право на закрила срещу използване за проституция, разпространяване на порнографски материали и получаване на неправомерни материални доходи, както и срещу сексуално насилие.

ал.4 Всяко дете има право на закрила срещу въвличане в политически, религиозни и синдикални дейности.

Органи за закрила на детето са:

Председателят на Държавната агенция за закрила на детето и администрацията, която го подпомага при осъществяване на неговите правомощия;

Дирекции „Социално подпомагане“;

Министърът на вътрешните работи и администрацията, която го подпомага при осъществяване на неговите правомощия.

Регламентирането на задължение за съдействие е дефинирано в чл.7 от Закона за закрила на детето, както следва:

ал.1 (Доп. – ДВ, бр. 36 от 2003 г.) Лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила, **е длъжно незабавно да уведоми** дирекция „Социално подпомагане“, Държавната агенция за закрила на детето и Министерството на вътрешните работи.

ал.2 Същото задължение има и всяко лице, на което това е станало известно във връзка с упражняваната от него професия или дейност, дори и ако то е обвързано с професионална тайна.

Конкретните мерки по закрилата на децата, включително и от насилие, се осъществяват от дирекциите „Социално подпомагане“, в които има отдел за закрила на детето. Отдели за закрила на детето има създадени във всички общини на страната.

□□Сигналът може да бъде подаден от самото дете, родителите, физически лица, държавни органи или други юридически лица. Сигналът може да постъпи в отдел „Закрила на детето“ писмено, устно или чрез активно набиране на информация от социалните работници в отдела. По принцип анонимни сигнали не се разглеждат, но това не важи за случаите, отнасящи се до насилие над дете.

□□Когато в ОЗД се получи сигнал за нарушаване правата на детето, включително и за насилие над дете, социален работник от отдела събира информация, която му позволява да оцени достоверността на сигнала. Той прави проучване на случая, като събира информация за положението на детето и семейството от най-различни източници. Въз основа на това се взема решение дали детето се нуждае от закрила и се определят конкретните мерки за закрила.

□□В случаите, когато безопасността на детето не може да бъде осигурена, социалният работник може да поиска съдействие от полицията.

Глава трета Правила и отговорности за противодействие на тормоза и насилието сред учениците.

1. Задължения на персонала:

1.1 Училищен координационен съвет.

□□Планира, проследява и координира дейностите за справяне с тормоза на ниво училище.

□□Обобщава предложенията на класовете и изготвя документи представящи общоучилищните ценности, правила и последици.

□□Разработва и приема процедурите за докладване, регистриране и проследяване на случаите на тормоз и насилие сред учениците.

□□Прави мотивирани предложения до директора с цел подобряване на работата по противодействие, на тормоза и насилието в училище.

□□Подпомага класните ръководители с материали или консултации със специалисти, съдейства за организиране на периодични обучения на учителите по темата за насилието.

□□Сформира екип за отговор на насилие за всеки конкретен случай, за който е получил информация чрез протокол за съобщаване на насилие.

1.2 Класни ръководители

□□В началото на всяка учебна година провеждат тематичен час на класа, посветен на тормоза и насилието и справянето с него в училище и запознава учениците с Училищния механизъм за противодействие на тормоза и насилието.

□□С помощта на учениците приемат ценности, правила и последици за противодействие на проявите на насилие.

- Постери с приетите ценности, правила и последици се поставят на видно място в класната стая.
- Запознават учениците с правилата и процедурите процедурата за съобщаване и отговор на случаи на тормоз и насилие в училището.
- Реагират при всеки опит за насилие над ученик в клас, съгласно утвърдените процедури и приетите правила и последици.
- Участват в работата на екипа, сформиран чрез УКС по конкретен случай на ученик от класа им.
- Провеждат периодично дейности по проблемите на тормоза и насилието, като привличат различни специалисти, напр. от Центъра за превенция на насилието, МКБППМН и др.
- Информират учениците за Националната телефонна линия за деца 116 111.
- Информират родителите за дейностите по механизма, както и за приетите правила и процедури по него.
- Съдействат за включването на родителите в дейностите на ниво училище.

1.3 Учители, които не са класни ръководители:

- Включват темата за насилието в учебни единици, при които това е възможно.
- Поощряват и развиват съвместното учене, както и поведение на сътрудничество и взаимопомощ.
- Познават и използват установената система на правила и процедури за противодействие на случаите на тормоз и насилие сред ученици.
- Познават правилата и последствията за тяхното неспазване в класовете, прилагат ги и изискват от учениците да ги прилагат.

1.4 Дежурни учители

- Спазват стриктно утвърдения от директора график за дежурство, следейки рисковите зони, в които е възможна появата на насилие и тормоз.
- Реагират според утвърдените правила и процедури в ситуации на насилие по време на дежурството им.
- Оказват съдействие на колеги при установени от тях нарушения на ученици и отразяване на случай на насилие или тормоз, съгласно утвърдените процедури.

1.5 Помощен персонал

- Полагат грижи за предотвратяване на насилнически действия в училищните помещения, за които отговарят.
- Познават и могат да прилагат установената система за противодействие на тормоза и насилието.

Не допускат прояви на насилие и съобщават за тях на класен ръководител, заместник-директор, директор.

Съставил: УКС за справяне с насилието

Председател: /...../.....

Членове: 1. Л. Леонтиева /училищен психолог/.....

2. /начален учител и родител/.....

3. /учител по/